

KOLOZSVÁR SZAB. KIR. VÁROS

MILLENNIUMI

ELEMI FIU- ÉS LEÁNYISKOLÁJÁNAK

ÉRTESITŐJE

AZ 1902—3. TANÉVRŐL.

— Óvoda, elemi fiu- és leányiskola, gazdasági ismétlőiskola. —

XXII. ÉV.

ÖSSZEÁLLITOTTA :
ELEK GYULA,
IGAZGATÓ

KOLOZSVÁR F.

NY. GOMBOS FERENCZ KÖNYVSZAJTÓJÁN.

1903.

KOLOZSVÁR SZAB. KIR. VÁROS

MILLENNIUMI

ELEMI FIU- ÉS LEÁNYISKOLÁJÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1902—3. TANÉVRŐL.

— Óvoda, elemi fiu- és leányiskola, gazdasági ismétlőiskola. —

XXII. ÉV.

ÖSSZEÁLLITOTTA :
E L E K G Y U L A,
IGAZGATÓ.

KOLOZSVÁRT.

NY. GOMBOS FERENCZ KÖNYVSZAJTÓJÁN.

1903.

TARTALOM :

- I. Az év története.
  - II. A közvizsgálatok sora.
  - III. Iskolaszék.
  - VI. Felügyelő bizottság.
  - V. Tanító testület.
  - VI. Az óvoda növendékeinek névsora.
  - VII. A rendes tanulók névsora.
  - VIII. A gazdasági ismétlő tanulók névsora.
  - IX. Tantárgyak.
  - X. Tankönyvek.
  - XI. Statisztikai adatok.
  - XII. Értesítés a jövő tanévre.
-

I.

Az év története.

Az 1902—1903-ik tanév intézetünkben szeptember 6-án reggel 8 órakor vette kezdetét. Szeptember 1—5. napjain a beiratások történtek meg.

Iskoláink tanítótestülete e tanévben is rendesen megtartotta havonta kebli gyűléseit, melyeken az iskola igazgatója elnökölt; jegyző e tanévben Móricz Ida tanítónő volt.

Az osztály-, valamint a tananyag-beosztást még a múlt tanév bezáró kebli gyűlésünkben állapítottuk meg. A tananyag-beosztást, valamint az egyes osztályok órarendjeit a kir. tanfelügyelőség jóváhagyta.

E tanévi első kebli gyűlésünket szeptember 6-án tartottuk meg, a mikor is a megalakuláson kívül számba vettük a beiratkozott tanulókat, kimondottuk a munkanapló vezetését és megállapítottuk kebli gyűléseink megtartási idejéül minden hónap első szombatját.

A lefolyt tanévben 11 rendes gyűlést tartottunk, melyeken az intézet kebli ügyei lettek tárgyalva és elintézve. Kimagasló pontját gyűléseinknek a tananyag elszámolás s az iskolai rend-és fegyelemre vonatkozó megbeszélések képezték; oda irányítva minden működésünket, hogy a kezeinkre bízott gyermek-serget nevelve oktassuk: lévén minden iskolának egyedüli célja ez. Kebli gyűléseinken időnként paedagogiai és didaktikai kérdéseket is vitattunk meg.

Értekezéseket Elek Gyula igazgató „Téli szünidő“ és Móricz Ida tanítónő „A büntetés célja és eszközei az iskolában“ címeken olvastak fel.

Munkanaplónk másolatait egy izben küldöttük meg a kir. tanfelügyelőséghez.

Az iskolai rend és fegyelem egyöntetűség^a szempontjából készített „Házi rend“ szabályzatunkat átvizsgálva, azon változtatni valót nem találtunk, ugyancsak jónak találtuk „Az ifjúsági és népkönyvtár“ kezelésére készített szabályzatunkat is.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 21,015 — 1902. sz. a. kelt magas rendelete értelmében az iskola igazgatója lépéseket tett iskolánkkal kapcsolatosan egy „Ifjúsági egyesület“ szervezésére. Örömmel jelenthetem, hogy a kísérlet élénk viszhangra talált, úgyannyira, hogy már 1903. január 11-én az „Ifjúsági egyesület és olvasókör“ alakuló közgyűlését megtartotta, melyen az egyesület alapszabályát is megállapította, mely megerősítésre a kir. tanfelügyelőség útján fel lett terjesztve a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz.

Ifjúsági egyesületünk és olvasókörünk működését röviden vázolva, meg kell említenem, hogy összejeveteleit hetenként kétszer tartotta meg az iskola egyik — e célra berendezett — termében. Szerdán és szombaton 6—9 óráig voltak az összejevetelek. 6—7-ig a dalkör énekpróbája volt Adi József kartárs vezetése alatt; 7—9 óráig olvastak az e célra a helyiségben levő könyvekből, lapokból.

Az olvasókör részére a következő lapok jártak: „Magyar Világ“, „Pesti Napló“, „Magyar Polgár“, „Kis Tükör“, „Unitárius Közlöny“, melyeket Sólyom János polg. fiúisk. tanár; „Ellenzék“, „Ujság“, „Néplap“, „Család és Iskola“, melyeket Elek Gyula igazgató és „Uj idők“, melyet Móricz Ida tanítónő bocsátottak díjtalanul rendelkezésre az olvasókörnek. Ugyancsak az olvasókör részére Dobál Antal, felügy. biz. elnök úr megküldötte a „Hasznos Mulattató“ és „Aranylapok“ ez évi számait. Meg kell említenem itt azon valóban becses és értékes adományt, melyhez Tóth Tamás ev. ref. énekvezér úr szíveségéből jutott ifjúsági egyesületünk. Ugyanis a kétvízközi tizedben feloszlott ev. ref. földész dalkör gyászlobogóját — igazgató kérésére — adta át az énekvezér úr az „Ifjúsági egyesület“ dalkörének örök tulajdonul, melynek megőrzési helyéül iskolánk helyisége jelöltetett meg az ifjúsági egyesület választmánya által. Ugyancsak az ifjúsági egyesület részére Mojsza János asztalos mester úr egy új ruhaakasztó fogast, Téglás Károly építő-mester úr meg 4 db új ülőpadot ajándékoztak.

„Ifjúsági egyesületünk“ felolvasó és szavaló estélyeket is rendezett.

Első felolvasó és szavaló estélye 1903. január 24-én volt. Felolvasott Elek Gyula igazgató; második estélye február 7-én volt; felolvasott Kohányi Gyula tanfelügyelőségi tollnok; harmadik estélye február 21-én volt; felolvasott Sólyom János, polg. isk. tanár. Negyedik estélye márczius 7-én volt; felolvasott Szőcs Ferencz EMKE. hivatalnok, és végül megünnepeltük márczius 15-ét, melyen alkalmi beszédet Pallós Albert, polg. leányisk. igazgató tartott.

A felolvasásokon kívül, minden estélyen voltak még szavak, ének- és zeneszámok előadva. Hogy milyen arányban érdeklődött a közönség estélyeink iránt, leginkább bizonyította az, hogy intézetünknek egymásba nyíló két nagyterme alig volt képes befogadni a megjelent közönséget.

Ifjúsági egyesületünk választmánya sietett hálás köszönetét jegyzőkönyvében is kifejezni a fent említetteknek, kik szives ajándékaikkal, kedves közreműködéseikkel siettek segíteni, megerősíteni, alig egy éves „Ifjúsági egyesületünk“-et. Midőn e köszönetet e helyen is a magam részéről jól esik megújítani, mély tisztelettel kérem, hogy egyesületünket továbbra is támogatni sziveskedjenek. Hálás köszönetünk egyesületünk minden egyes tagjának, de legkivált igen tisztelt pártolótagjainak is, kik 2 korona tagsági díjakkal siettek hozzájárulni egyesületünk anyagi szükségleteinek fedezéséhez.

A tagsági díjából eddig begyűlt összegből a múlt évről fenmaradt 50 korona „A városi millenniumi iskolával“ kapcsolatos Ifjúsági egyesület és olvasókör“ czimén a «Kolozsvári Koronabank»-nál van elhelyezve 1014 számú betéti könyvben kamatozásra.

Végül még csak annyit legyen szabad megemlítenem — a történeti hűség kedvéért — hogy csekélységemet az Ifjúsági egyesület szervezése érdekében kifejtett munkásságomért a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr ő nagyméltósága 29,449 sz. a. 100 korona jutalomban részesítette.

E magas helyről jött kitüntetést midőn hálás szívvel köszönöm meg, úgy érzem, sokat kell még tennem, dolgoznom: mert a szerény, becsületes és önzetlen munkának illetén való elismerése — örökre adóssá teszi az embert.

Iskolai életünkben nevezetesebb mozzanatok még a következők :

Az ev. ref. egyház első papi hivatalának kérésére iskolánk egyik fűtött tantermében 1902. decz. 15-től tavaszig gyermekistentiszteletek tartattak minden vasárnap reggel az ev. ref. tanerők részvételével.

A hitoktatási karban is történt változás. Ugyanis Dr. Hirschler József, r. kath. lelkész és hitoktató, 1903. január 1-én; Veress Sándor ev. ref. lelkész május 29-én adták át utódaiknak helyöket, mivel előbbi a helybeli r. kath. seminarium igazgatójának, utóbbi sárpataki lelkésznek lettek kinevezve.

Kovács Jolán és Vass Róza IV. éves tanítónőintézeti növendékek e tanév január havában tanítási gyakorlatra jártak be iskolánk egyes osztályaiba. Orbók Mór tanítóképző-intézeti igazgató kérésére nevezett intézett IV. éves növendékei 1902. február havában a tanítások meghallgatására intézetünk egyes osztályaiba bejártak.

1903. márczius 16-án a helybeli tanítónőképző intézet IV. éves növendékei hallgattak tanítást intézetünkben, Kovács Dezsőné tanárnő ő nagysága vezetése mellett.

Intézetünket ezeken kívül megtekintették :

1902. november 2-án Dr. Rigler Gusztáv és Dr. Genersich Gusztáv, egyetemi tanár urak ;

1903. május 20-án a pápai tanítóképző intézet növendékei látogatták meg intézetünket Láng Mihály igazgató. Kardhordó László és Sarudy Ottó tanár urak vezetéseik alatt. Kíséretökben voltak a helybeli tanítóképző intézet növendékei tanáraikkal.

Iskolánk meglátogatására minden hónapra az Iskolaszék kért fel, illetve küldött ki iskolaszéki tagokat.

Meglátogatták intézetünket :

1903. április 25-én Főtiszt. Dr. Szekeres József, róm. kath. plebános úr ;

1903. május 18-án méltóságos Ferencz József, unitárius püspök úr ;

1903. május 26-án nagys. Dobál Antal ügyvéd úr, mint iskolaszéki tagok.

A látogató könyvekben tett bejegyzés szerint, teljes meg-

elégedésüket fejezték ki úgy a tanítás, mint a rend, fegyelem és tisztaság felett!

Intézetünk iránt ilyen mértékben nyilvánult érdeklődés jól-éső örömmel töltött el bennüket annál is inkább, mivel vendégeink a látottak és hallottak felett kifejezett megalégedéssel távoztak el. Köszönjük a szives érdeklődést s azt kérjük jövőre is

Ezeken kívül meglátogatta időnként az egyes osztályokat az intézet igazgatója is.

És most heszámolónknak egy szomorú, nagyon szomorú részéhez értünk.

Többször lengett iskolánk épületén az elmulást hirdető gyászlobogó.

Három esetben iskolaszékünknek három érdemes tagját Benigni Sámuel nagyiparost, Mózes András unitárius lelkészt és Deáky Albert ügyvédet gyászolva; egy esetben annak a villámcsapásnak volt szomorú hirdetője, mely az igazgató családjára ütött le, letörni, megsemmisíteni a család koronáját: a jó anyát!

Áldás emlékökre!!

Iskolánk növendékeinek egészségi állapota azonban e tanévben igen jó volt. Ragályos betegség, vagy haláleset növendékeink között egy sem történt.

Szemvizsgálatot intézetünkben dr. Tompa János kerületi orvos ur tartott két izben, de szembeteget nem talált. Az iskola növendékeit vasárnaponként az istentiszteletekre felekezetek szerint a tanerők templomba vezették. Tanulmányi kirándulást városunk területén többször tettünk növendékeinkkel. Így 1903. szept. 15-én a III. oszt. növendékek tekintették meg a kétvízközi tized nevezetesebb utcáit, középületeit, a gázgyárat, tornavivódát stb. Szeptember 30-án IV. V. VI. osztály növendékei az Orsz. történelmi muzeum kiállítását nézték meg; október 25-én az iskola IV. V. VI. oszt. növendékei az erdélyrészi Szépművészeti Társaság által rendezett képkiallítást nézték meg; 1903. május 5-én a Reuter József gyufagyárat tekintették meg az iskola felső osztályos tanulói az igazgató és osztálytanítók vezetése alatt.

Iskolánkkal kapcsolatosan felállított gazdasági ismétlő iskola.

e tanévben is megnyílt ugyanazon órarenddel mint a múlt tanévben, kibővítve a leányok részére felvett „Háztartástan“ -nal, melyet Mórítz Ida tanítónő tanított.

Vizsgálata a gazdasági ismétlő iskolának 1903. márczius 25-én volt, melyen a kir. tanfelügyelőséget Kohányi Gyula tollnok ur képviselte, ki teljes megelégedését nyilvánította a tanerőknek a tapasztalt eredmény felett.

Megemlítjük itt, hogy kebli gyűléseinkről felvett jegyzőkönyvek minden egyes alkalommal be lettek terjesztve megerősítésre a felügyelő bizottság elnökéhez s a kir. tanfelügyelőséghez.

Intézetünkben e tanévben az óvodának 104, az elemi iskolának 301, a gazdasági ismétlő iskolának 97 növendéke volt. Ezekon kívül intézetünkben volt elhelyezve az alsófoku iparos tanonez-iskola két osztálya 100 tanulóval. Járt tehát e tanévben intézetünkben összesen 602 tanuló.

Iskolánk tanerői és növendékei ez évben is tartottak iskolai ünnepélyeket. Ily ünnepélyt rendeztünk 1902. szept. 19-én Kossuth Lajos 100-ik születésnapjának évfordulóján. Okt. 6-án az aradi vértanuk emlékére. 1902. nov. 19-én b. e. Erzsébet királyné emlékére. 1903. márcz. 15-én és ápr. 11-én az 1848-iki események s az akkor alkotott törvények szentesítésének emlékére és jun. 8-án a koronázási évforduló napján. Az iskolai ünnepélyek megfelelő s jegyzőkönyvünkben megtalálható tárgysorozattal lettek megtartva, érdeklődő közönség jelenlétében. Ezekon kívül az óvodás és iskolás növendékek részére iskolánk tanerői ez évben is rendeztek karácsonyfa ünnepélyt.

A Dobál Antalné zászlóánya önagysága által iskolánk részére tett s a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság 2692. számú betéti könyvben elhelyezett 100 koronás „milleni-úmi alapítvány“ ez évi kamataiból jutalomkönyvek lettek véve, a jobb növendékek számára.

Gy. Sipos Károly ur a városi Tanácshoz iskolánk részére tett 50 koronás alapítványa kamatjaiból — szintén 4 darab jutalomkönyv lett véve, melyek alapítványozó óhajára — a márczius 15-iki ünnepélyen 4 legjobb szavalónak lettek kiadva.

Jutalom könyvek vásárlására, az óvodás és iskolás növendékek megjutalmazására Dobál Antal felügyelő bizottsági elnök úr ez évben 30 koronát volt kegyes adományozni.

Rigó Árpád papirkereskedő kis füzeteket juttatott a karácsonyfára. A Franklin-társulat 7 drb., a Lempel R. cég 16 drb. Dobrovsky és Franke 5. drb., Gombos A. 10 drb. iskolai tankönyveket adományoztak a szegény tanulók részéé. Ezeken kívül Kolozsvár város tek. Tanácsa 16 drb. „Kossuth születés napja“ cz. füzeteket és Vörösmarty képét, Irsay József ev. ref. lelkész ur 10 drb. jutalomkönyvet, Dr. Rigler Gusztáv egyetemi tanár ur az „Egészség“ czimü folyóiratot küldötték meg iskolánknak. A szives adományokért e helyen is a leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk.

Iskolánkban berendezett „Ifjusági és népkönyvtár“ ez évben 264 esetben lett használva.

Végül nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a „Rongyos Egylet“, ruhakiosztását 1902. decz. 6 án tartotta meg iskolánkban. A kiosztáson Szvacsina Gézáne alelnök és Benel Ferencz törvényhatósági és iskolaszéki tag voltak jelen. Több növendékünk lett ellátva ez évben is jó téli ruhával; továbbá, hogy a „Népkönyha“ szintén több nélkülözö tanulónak nyújtott meleg, tápláló délebédet a téli hónapokban.

Fogadja ezért mindkét humanus egylet m. t. Elnöksége hálás köszönetünk nyilvánítását.

Magántanulóink e tanévben egy volt, Gajzágó Sarolta, a III-ik osztályból f. évi junius 8-án tett magánvizsgálatot.

Megemlítjük még, hogy az óvódában a foglalkozás julius és augusztus havában is fog tartatni.

Ezekben foglaljuk röviden össze] iskolánk 1902—1903-ik tanévének nevezetesebb mozzanatait.

Kolozsvárt, 1903. junius hava.

A közvizsgálatok sorrendje :

- Márcz. 25-én :** (szerda) d. u. 2—5 óráig a gazdasági ismétlő isk. tanulóinak vizsgálata minden tantárgyból.
- Junius 6-án :** (szombat) d. u. 2—4 óráig a róm. kath., gör. kath. és ev. ref. tanulók vizsgálata a hittanból.
- Junius 4-én :** (csütörtök) d. u. 2 órakor az unitárius tanulók vizsgálata a hittanból.
- Junius 7-én :** (vasárnap) d. u. 2—4-ig az izraelita tanulók vizsgálata a hittanból.
- Junius 18-án :** (csütörtök) d. e. 9—12 óráig a III—VI. oszt. fiú osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 3—5 óráig I. II. fiú osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 5—6 óráig az I—VI. osztályok vizsgálata a tornából.
- Junius 19-én :** (péntek) d. e. 9—12 óráig a III—VI. leány osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 3—5 óráig az I—II. leány osztály vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 5—6 óráig az I—VI. leány osztályok vizsgálata a tornából.
- Junius 20-án :** (szombat) d. e. 9—11 óráig az óvódás növendékek zárünnepélye.
- „ „ d. u. 3 órakor az érdemsorozat felolvasása, tudósító és jutalomkönyvek valamint az írás—rajzbeli dolgozatok és női munkák kiosztása s a tanév ünnepélyes bezárása.
- Junius 22-én :** (hétfő) d. e. 9 órakor a bizonyítványok kiosztása.
— A tanévet záró keblü gyűlés megtartása.

Megjegyzés : A vizsgálatok folyama alatt az írás és rajz dolgozatok, valamint a *női kézimunkák* és a „*Slöjd*“ *munkák* egyik tanteremben közszemlére lesznek kiállítva.

III.

Kolozsvár sz. kir. város községi iskolaszéke :

Elnök : Dr. Szamosi János.

Alelnök : Dr. Schneller István.

Jegyzők : Dr. Széchy Ákos,
Elek Gyula,
Nagy Kálmán.

Tagok :

Dr. Bartók György,
B. Bakk Lajos,
Balog Károly,
Dr. Békésy Károly,
Benel Ferencz,
Dr. Boros György,
Biró Béla,
Dobál Antal,
Ehrlinger Lajos,
Dr. Erdélyi Károly,
Dr. Esterházy László,
Dr. Eisler Mátyás,
Dr. Farkas Lajos,
Ferencz József,
Fekete-Nagy Béla,
Br. Feilitzsch Arthur,
Fazakas József,
Gámán Zsigmond,
Grátz Mór,
Glaszner Mózes,
Dr. Hoor Károly,
Herepei Gergely,
Hevesi József,

Kuncz Elek,
Kiss Sándor,
Kozma Ferencz,
Dr. Kolozsvári Sándor,
Kolin István,
Molnár Lőrincz,
Mattai Kálmán,
Nagy Lajos,
Dr. Nagy Mór,
Pausinger Sándor,
Polcz Rezső,
Péterfi Dénes,
Rosiesku Tullius,
Dr. Sárkány Lajos,
Dr. Szádeczky Lajos,
Szvacsina Géza,
Szász Gerő,
Szabó Sámuel,
Somodi István,
Dr. Szekeres József,
Tariczki Ferencz,
Dr. Török István,
Dr. Vajda Gyula.

Óvoda ügyekben tagjai még az Iskolaszéknek :

De Gerandó Antonina, Heinrich Józsa, Ferencz Józsefné,
Kozma Ferenczné és dr. Bartha János.

IV.

Felügyelő-bizottság:

Elnök: Dobál Antal.

Jegyző: Elek Gyula.

Tagok:

Dr. Békésy Károly,

Dr. Esterházy László,

Fekete-Nagy Béla,

Gámán Zsigmond,

Nagy Kálmán,

Péterfi Dénes,

Polez Rezső,

Szvacsina Géza.

Óvoda ügyekben tagjai még a felügyelő bizottságnak:

Dr. Bartha János,

Heinrich Józsa,

De Gerandó Antónina,

Ferencz Józsefné,

Kozma Ferenczné.

Tanítótestület.

- Elek Gyula**, igazgató; tanította a III—VI. fiu-osztályok minden tantárgyát és a gazdasági ismétlő iskola növendékeit.
- Adi József**, rendes tanító; tanította az I. II. fiu osztályok minden tantárgyát; az I—VI. fiu-osztályoknak a tornát és a gazdasági ismétlő iskola növendékeit.
- Márton Ilona**, rendes tanítónő; tanította a III—VI. leány-osztályok minden tantárgyát; III—VI. leány-osztályoknak a tornát s a gazdasági ismétlő iskola leánynövendékeinek a női kézimunkát.
- Móricz Ida**, rendes tanítónő; tanította az I. II. leányosztályok minden tantárgyát s a gazdasági ism. isk. leány növendékeinek a háztartástant.
- Özv. Gspann Károlyné**, segéd-tanítónő; tanította az I—VI. leány-osztályoknak a női kézimunkát.
- Boross Ida**, rendes óvónő; vezette az óvodát.
- Hilbert Róza**, I. közs. isk. segéd tanítónő; tanította a IV. V. VI. fiu osztályoknak a kézügyesítő oktatást. (Slőjd.)
- Barta Sándor**, főkertész; tanította a gazdasági ismétlő iskolában a konyha-kertészetet.
- Bálint Vilmos**, róm. kath. s. lelkész-hitoktató tanította a róm. kath. növendékeknek a hittant.
- Czirmay Zoltán**, ev. ref. püspöki titkár hitoktató; tanította az I—II. o. ev. ref. növendékeknek a hittant és egyházi éneket.
- Kádár Imre**, ev. ref. theol. hitoktató; tanította a III. VI. ev. ref. növendékeinek a hittant és egyházi éneket.
- Ürmösi József**, unit. theol. hitoktató; tanította az unitárius növendékeknek a hittant.
- Moldován Vazul**, gör. kath. s. lelkész, hitoktató tanította a gör. kath. növendékeknek a hittant.
- Fisch József**, hitoktató; tanította az izraelita növendékeknek a hittant.

VI.

Az óvodás növendékek névsora.

I. Csoport.

Fiuk.

- Angyal Józsi
Bangur János
Bangur Sándor
Bagarián László
5 Bustyaházi Árpád
Császár Andor
Csonka Gábor
Fodor Péter
Fodor András
10 Friedmann Miklós
Gál Sándor
Gold Ákos
Gold Miksa
Gyirán János
15 Gyirán József
Herskó Béla
Horváth István
Járósy István
Krisán Péter k. m.
20 Krisán Lukács
Kohn Jenő
Lusztig Vilmos
Moldován József
Nagy Sándor
25 Oltyán Gyula
Oltyán Viktor
Pap Kornél
Simon Zoltán
Spiegel Mórícz
30 Spiegel Albert

Leányok.

- Bálint Katicza
Balogh Piroska k. m.
Balogh Ilonka k. m.
Biróczy Margit
5 Butyka Jolánka
Ebergényi Marika
Herskovich Ida
Hirsch Szeréna
Horváth Teréz
10 Hoffmann Teréz
Hollender Margit
Klein Tilda
Kohn Róza
Landmann Irén
15 Lusztig Irén
Marosán Marika k. m.
Rósenberger Gizella
Weisz Berta
Vad Erzsi

összesen 19.

VII.

A rendes tanulók névsora.

I. fiu osztály.

	Ambrus József	25	Mójos János
	Barabás Ferencz		Meszesán József
	Barabás Mihály		Meszesán István
	Balogh Mihály		Mezei Gyula
5	Bájer Ödön		Mezei Károly
	Bustyaházi Béla	30	Nagy István k. m.
	Bujer Ferencz		Náss Gyula
	Boros Sándor		Nyimán János
	Császár József		Orosz István
10	Ferenczi Jenő		Pál József
	Fodor József	35	Popovich Géza
	Gödrösi Béla		Platz Kálmán
	Herczeg Imre		Prezentzki Aladár
	Horváth Mihály		Rubesch János
15	Károly Gyula		Szi'ágyi József
	Király Náthán	40	Szöllösy Béla
	Kilin Antal		Szöcs Jenő
	Kilin József		Tilesch Zoltán
	Kilin István		Toroczkai Mihály k. m.
20	Kis György		Tökés István
	Ládner Jakab	45	Tussai Sándor
	Ládner Herman		Turgyán Viktor
	Mákszin Lajos		Vagner Jenő
	Mális János		Vecsernyés Ernő

összesen 48.

II. fiu osztály.

	Ábrahám Manó	5	Bihari István
	Árkosi Sándor		Bokor János
	Bell József		Elek Zoltán
	Berkovics Dezső		Farkas Sándor

Sütő Dezső
Schwarczmann Fülöp
Schwarczmann Jakab
Székely Lajos
35 Szavta Józsi
Tilesch Józsi
Tökés György
Weisz Rezső
Weinstein Gyula

összesen 39.

II. Csoport.

F i u k.

Ammer Berezi
Balogh Gyuricza
Belle Gyula k. m.
Czigóri Adolf
5 Csordás Árpád
Ferenczy Oszkár
Fodor János
Gyöngyösy István
Matskási Gyula
10 Ötvös József
Prezentzky Gyula
Schwartz Herman
Szántó István
Székely Sándor
15 Török Ferencz
Tusán Gyula
Zalahán Endre
Zajác Lajos

összesen 18.

L e á n y o k.

Árkosy Anna k. m.
Bokor Zsuzsa
Bozzay Ida
Butyka Marika
5 Elek Irénke
Ferenczy Olga
György Eszter
Hirsch Blanka
Kánti Erzsi
10 Meszesán Anna
Orosz Katicza
Orosz Anna
Pál Marcella
Popovich Ilonka
15 Rosenzweig Eszti
Rosenzweig Rózsika
Róth Rózsika
Stein Lujza
Schwarz Johanna
20 Schilling Ilonka
Schilling Elza
Szafta Mari
Tilesch Elluska
Turák Erzsi
25 Téglás Annus
Vrannay Vilma
Zsoldos Erzsi
Zalahán Emma

összesen 28.

Összesen 104 óvodás növendék.

- Felszeghy Ernő
10 Friedman Izidor
Gál Ferencz
Gál József
Goldstein Mór
Huszár Károly
15 Kálmán Aladár
Komáromi Lajos
Klein Albert
Lukács Sándor
Mákszin János
20 Marosán Mihály
Moldován Sándor
Mihály János
Popovics Sándor

- Polifka József
25 Soós János k. m.
Schlésinger Béla
Szappanos József
Szabó Samu
Székely Samu
30 Szöcs Miksa
Szöcs János k. m.
Tarcsa Domokos
Tárkányi Miklós
Turák Kálmán
35 Varga Ferencz
Vetési Károly
Zilahi András

összesen 37.

Az I. II. fiu osztályban összesen 85 tanuló.

III. fiu osztály.

- Albert Károly
Adorján János
Bán Gyula
Benedek Ferencz
5 Bukuresti József
Dávid György
Dezmerán József
Fehér Samu
Feichter Vilmos
10 Friedman Nándor
Fülöp György
György Mihály
György János
Herschko Miksa

- 15 Incze Sándor
Ilyés Géza
Jakobi Benő
Kánti László
Krets Ödön
20 Lövinger Ignác
Szöllösi László
Tilesch Nándor
Togyerás Simon k. m.
Tyiorán Pál
25 Polifka Ferencz
Vagner István
Vetési Albert
Veress József

összesen 28.

IV. fiu osztály.

- Balog István
Bokor István
Dániel Sándor
Darkó Lajos
5 Halamka Ferencz
Jakab Nándor

- Józsa János
Kovács Ferencz
Komjátszegi László
10 Lövinger Rudolf
Liczka László
Mezei József

Náss Sándor	Székely János
Nagy János	50 Turák Sándor
15 Német Béla	Vassi Dezső
Orosz József k. m.	Veisz Samu
Prezenczky Lajos	Vinczi József k. m.
Szabó Károly	Zilahi János

	összesen 24.

V. fiu osztály.

Árkosi Gyula	Józsa Dénes
Árkosi József	Német Sándor k. m.
Belle László	Kapros József
Bozzai Lajos	Kaszál Ferencz
5 Bukuresti Ferencz	10 Várson y Izidor

	összesen 10

VI. fiu osztály.

Balog Imre	5 Krets Benő
Bozzai Sándor	Nagy József
Gyuresán Dániel	Pál Gábor
Hankovics Boldizsár	-----
	összesen 7.

A III. IV. V. VI. fiu osztályokban összesen : 69 tanuló.

I. leány osztály.

Bálint Anna	Jagamos Anna
Bell Zzuzsa	Jankó Anna
Berkovics Veronika	Kanti Róza
Blum Mari	20 Kelemen Anna k. m.
5 Fazakas Olga	Kis Erzsí k. m.
Fodor Erzsí	Klein Nina
Fülöp Kata	Kun Ilona
Gotfried Vilma	Kohn Róza
Goldstein Malvin	25 Krisán Viktória
10 Gyirán Anna	Landman Regina
Horvát Róza	Leitkeb Ilona
Husztí Juliska k. m.	Lób Háni
Incze Biri k. m.	Mendrei Antónia
Incze Zsuzsa	30 Mójos Lina
15 Inovány Mari	Mojsza Valéria
Izsák Regina	Nagy Zsuzsa

Nyimán Ilona
Pál Anna
35 Persa Mari
Polacsek Ida
Szász Anna
Szöllösi Jolán k. m.
Simándán Erzsi
40 Steiner Lina

Stein Rezsi
Sztolnai Anna
Szöcs Róza
Togyerás Ilona
45 Tokaji Gizella
Toroczka Mari
Toth Juliska
Vad Ida

összesen 48.

II. leány osztály.

Bsifó Erzsi
Csifó Róza
Fazakas Ilona
Gera Katiuka k. m.
5 Goldstein Jolán
Gyöngyösi Zsuzsa
Herskovich Háni
Horvát Zsuzsa
Hügel Ella
10 Járosi Juliska
Kálmán Ida
Kálmán Vilma
Kohn Matild
Kudor Erzsi
15 Lőb Berta
Mendrei Anna
Meszesán Mari

Mezei Mari
Mójos Anna
20 Moldován Mari
Orosz Anna
Orosz Marcella
Rózsa Kata
Roth Málvin
25 Salamon Szeréna
Schwartzmann Lina
Szabó Biri
Szappanyos Ida
Szilágyi Gizella
30 Tunyogi Gizella
Vinczi Anna
Zalahán Ilona
Zsoldos Róza

összesen 33.

Az I. II. leányosztályokban összesen 81 tanuló.

III. leány osztály.

Balló Anna k. m.
Balog Anna
Balog Mari
Bakó Ida
5 Bangur Lukrécia
Benkő Jolán
Brukenstein Regina
Bustyaházi Gizella
Czigoró Róza
10 Császár Ilona
Császár Erzsi
Csordás Irma

Goldglancz Matild
Goldstein Aranka
15 Gyöngyösi Anna
Hankovics Ilona
Incze Anna
Katz Szeréna
Kecskeméti Irén
20 Kohn Margit
Lővi Háni
Mójsza Matild
Polynár Mari
Szántó Erzsi

25 Szilágyi Ida
Szócs Emma
Tunyogi Mari
Turgyán Anna

Turgyán Mari
30 Tokaji Mari
Vetési Ágnes

Magán tanuló: Gajzágó Sarolta.

összesen 32.

IV. leány osztály.

Balog Mari
Bakó Mari
Berkovics Eszter
Bihari Róza
5 Bustyaházi Ilona
Csordás Erzsé
Dávid Zsuzsa
Dezmerán Erzsé
Elek Ilona
10 Farkas Eszter
Fisch Mili
Hirsch Helén k. m.

Hügel Viktoria
Kovács Ilona k. m.
15 Krets Teréz
Kudor Anna
Krasznai Erzsé
Léb Gizella
Rózsa Kata
20 Salamon Róza
Szilágyi Biri
Támbor Ilona
Zalahán Etelka
Zilahi Anna

összesen 24.

V. leány osztály.

Ábrahám Ida
Bihari Juliska
Gál Gizella
Izrael Róza

5 Kis Biri
Kolin Mili
Krisán Flóra k. m.
Szilágyi Juliska

összesen 8.

VI. leány osztály.

Brukenstein Lina

Deutsch Blanka

összesen 2.

A III. IV. V. VI. leány osztályokban összesen 66 tanuló.

VIII.

A gazdasági ismétlő iskola tanulóinak névsora.

I. fiu osztály.

Albert Béla	Marosán János
Antal Mihály	Méhes János
Balog József	20 Nagy Sándor
Benkő János	Pál Sándor
5 Benedek István	Pál Imre
Csiki Márton k. m.	Polifka Rudolf
Csorba György k. m.	Szabó József
Deák János	25 Szabó Ferencz
Gombos György	Szász József
10 Horváth Pál	Székely József
Horváth Ferencz	Tőkés János
Inovány János	Turgyán Ilyés
Incze László	30 Tyiorán László
Kerekes István k. m.	Zsejki András
15 Kilin Károly	Zsejki József
Krisán János k. m.	Zsoldos Péter
Liczka Antal	

összesen 33.

II. fiu osztály.

Horváth Jenő	5 Mayer Lajos
Kimpián Ferencz	Moldován János
Liczka János	Táncz József
Meszesán György	Zilahi József

összesen 8.

III. fiu osztály.

Adorján György	5 Táncz György
Albert Márton	Táncz Sándor
Albert József	Vári István
Kálmán Ferencz	

összesen 7.

I. leány osztály.

Adorján Biri	Mikle Róza k. m.
Albert Márczella k. m.	Misián Mari k. m.
Birtalan Mari	20 Ötvös Róza
Blum Róza	Persa Róza k. m.
5 Brukkenstein Lina	Petrucz Mari
Dezmerán Anna	Pojnár Róza
Durszt Anna	Prezenczki Róza
Gál Róza	25 Rác Róza
György Lina	Rácz Lula
10 Hoffman Fáni	Rusz Anna
Horváth Jolán	Schille Vilma
Kedves Róza	Szalai Erzsi
Kimpián Ilona	30 Szabó Róza
Kovács Juli	Tóth Zsuzsa k. m.
15 Mezei Róza	Údvari Eszter
Meszesán Róza	Zalányi Zsuzsa
Meszesán Anna	Zsejk Juli
	összesen 34.

II leány osztály.

Balogh Róza	Orosz Lula
Balogh Lula	5 Szegedi Anna
Horváth Anna	Szőcs Ilona k. m.
	összesen 6.

III leány osztály.

Bérczi Erzsi	Palácsik Mari
Biró Róza	Palácsik Sarolta
Burgya Marczella	Szabó Márczella k. m.
Orosz Anna	Sztołnai Mari
5 Orosz Róza	összesen 9.

A gazdasági ismétlő I. II. III. fiu és leány osztályban összesen 97 tanuló.

IX.

Tantárgyak.

Óvodai foglalkozások.

A) csoport. Társalgások voltak a kisdud környezetében és a mindennapi életben feltalálható dolgokról és eseményekről, mindig alkalomszerűen, így pl. az őszi, az őszi eseményekről, mint szüret, gyümölcszedés stb., a téli, hideg, fagy stb., a tél nevezetesebb mozzanatairól, pl. karácsony, új év stb. A tavaszról, a tavaszi virágokról, a visszatérő madarokról, a nyárról, a nyári eseményekről, fokozatosan haladva s alkalmazkodva az előírt tananyaghoz. A társalgások mesékkel és elbeszélésekkel voltak vegyítve, vagy annak az alapján előadva.

Társalgás közben elsajátított versek, ima, alkalmi, hazafias üdvözlő és játék-dalok.

Munkaszerű foglalkozások, a Fröbel-féle labdákkal, — I. II. szekrénye tartalmával, a Fröbel-féle lerakó-vesszőkkel előrajzolás után, egyszerűbb papír fűzés és kivarrás, egyszerűbb borsó-munka és agyag-munka.

B) csoport. Társalgások tárgyát szintén a fentebb elsorolt dolgok és események képezték, csak hogy sokkal bővebben, tekintettel fejlettebb értelmi képességekre, kiterjeszkedve az elvontabb eseményekre és tárgyakra is szintén elbeszélésekkel és mesékkel kapcsolatban.

Verseket, az előírt tananyaghoz alkalmazkodva s bővítve párbeszédek, üdvözlő, ima, alkalmi, hazafias és játék-dalok, testgyakorlat, kör, — tánc, — torna-játékok és cselekmények utánzása s emlékező tehetséget fejlesztő játékok.

Munkaszerű foglalkozások Fröbel I. II. III. és IV. szekrénye tartalmával, a Fröbel-féle lerakó vesszőkkel előrajzolás után a lerakódó táblácskák, papír-fűzés, papír-varrás, egyszerű és összetett borsó-munka, agyag-munka.

Tantárgyak az elemi iskolában.

I-ső osztály.

Hittan, beszéd- és értelemgyakorlatok, írva olvasás, számolás, elbeszélések, vers, rajz, ének, torna, leányoknak kézi-munka.

II. osztály.

Hittan, beszéd- és értelemgyakorlatok, olvasás, írás, számoltat, magyar nyelvtan, vers, rajz, ének, torna ; leányoknak kézi-munka.

III. osztály.

Hittan, olvasás, írás, magyarnyelvtan, számoltat, földrajz, vers, rajz, ének, torna ; leányoknak kézimunka.

IV. osztály.

Hittan, olvasás, írás, magyar nyelvtan, számoltat, földrajz, vers, rajz, ének, torna ; leányoknak női kézimunka ; fiuknak kéz-
ügyesítő oktatás (•Slöjd•).

V. VI. osztály

Hittan, olvasás, írás és fogalmazás, magyarnyelv és írálytan, számoltat, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, természet-
tan, rajz, ének, torna ; leányoknak kézimunka; fiuknak kéz-
ügyesítő oktatás („Slöjd“).

Tantárgyak a gazdasági ismétlő iskolában.

Olvasás, írás, számoltat, mértan, földmivelés, állattenyésztés, konyhakertészet, erdészet, méhészet, gazdasági építkezések ; leányoknak háztartástan és női kézimunka.

X.

Tankönyvek**az elemi iskolában:***I-ső osztály.*

Gönczi Pál: ABC olvasókönyv ..... 28 f.

II. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv II. o. sz. .... 38 f.

Nagy L.: Magyar nyelvtan II. o. sz. .... 16 f.

III. osztály.

Gáspár J. Olvasókönyv III. o. sz. .... 48 f.

Nagy L. Magyar nyelvtan III. o. sz. .... 40 f.

Gombos. Földrajz III o. sz. .... 40 f.

IV. osztály.

Gáspár J. Olvasókönyv IV. o. sz. .... 60 f.

Nagy L. Magyar nyelvtan IV. o. sz. .... 40 f.

Brózik Földrajz IV. o. sz. .... 50 f.

Kozma Földrajzi atlasz ..... 70 f.

V—VI. osztály.

Gáspár J. Olvasókönyv kötve V—VI. o. sz. .... 1 K 28 f.

Mártonffy Magyar nyelvtan kötve V—VI. o. sz. .... 80 f.

Brózik Földrajz kötve V—VI. o. sz. .... 72 f.

Vargyas Természetrajz kötve V—VI. o. sz. .... 56 f.

Vargyas Természettan kötve V—VI. o. sz. .... 72 f.

Dr. Török Magyarország történelme kötve V—VI. o. sz. .... 72 f.

A gazdasági ismétlő iskolában.

Benedek—Földes. Olvasókönyv a gazdasági ismétlő
iskolák számára ..... 1 K.

XI.

Statiztikai adatok.

a) Létszám.

Óvoda, Elemi iskola és gazdasági ismétlő iskola	Az év folyamán beírt tanulók létszáma	Az év folytatán a vá rosról elköltözött tanulók létszáma	Az év folytatán meghalt tanulók száma	Az év folytatán más okból kimaradt tanulók száma	Év végén a tanulók létszáma
Óvodában fiú	57	—	—	2	55
Óvodában leány	47	2	—	2	43
Elemi iskolában fiú	154	1	—	7	146
Elemi iskolában leány	147	1	—	10	136
Gazdasági ismétlő iskolában fiú	43	—	—	4	44
Gazdasági ismétlő iskolában leány ...	49	—	—	6	43
Összesen.....	502	2	—	31	465

b) Nemzetiség szerint.

Nyelv	Óvodában fiú	Óvodában leány	Elemi iskolában fiú	Elemi iskolában leány	Gazdasági ism. isk.- ban fiú	Gazdasági ism. isk.- ban leány	Összesen
Magyar	41	45	141	131	37	42	437
Román	16	2	13	16	11	7	65
Összesen	57	47	154	147	48	49	502

c) Vallás szerint.

Vallás	Óvodában fiú	Óvodában leány	Elemi iskolában fiú	Elemi iskolában leány	Gazdasági ism. isk.- ban fiú	Gazdasági ism. isk.- ban leány	Összesen
Róm. kath.	9	8	40	27	15	10	109
Görög kath.	14	2	14	16	11	7	64
Görög keleti	2	—	—	—	—	—	2
Ev. református	14	17	68	62	22	26	209
Ágost. evang.	—	—	2	1	—	—	3
Unitárius	2	2	7	5	—	1	17
Izraelita	16	18	23	36	—	5	92
Összesen	57	47	154	147	48	49	502

XII.

Értesítés a jövő tanévre.

1. A jövő 1903—1904. tanévben a beiratások *szeptember 1—4-ik napjain* az iskola helyiségében tartatnak meg.

2. A rendes tanítás *szeptember 5-én* reggel 8 órakor veszi kezdetét.

3. Az óvodába 3-ik életévüket, az elemi iskola I-ső osztályába a 6-ik életévüket betöltött gyermekek vétetnek fel ; korukat keresztlevéllal kötelesek igazolni.

4. A himlőbeoltás minden beiratkozandó gyermek részéről orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. Tandij az elemi iskolában egész évre 4 korona, ezen kívül beiratási díj 60 fill., a tanszerdíj 1 kor. 40 fill., nyugdíjjárulék 30 fill. Összesen 6 korona 30 fillér.

6. A szegénysorsú iskolás gyermekek 4 korona tandij fizetése alól szegénységi bizonyítvány alapján felmentetnek, de a beiratási díjat : 60 fillt, a tanszerdíjt 1 kor. 40 fillt, a nyugdíjjárulékot a 30 fillt, összesen 2 kor. 30 fillt fizetni kötelesek.

7. Tandij az óvodában havonta 1 korona.

8. Szegénysorsú óvodás gyermekek szegénységi bizonyítvány alapján teljesen tandijmentesek.
